

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Facultatea de Litere

Universidade do Porto

Faculdade de Letras

PROGRAMUL / PROGRAMA

COLOCVIULUI / DO COLÓQUIO

50 de ani de la Revoluția Garoafelor. Receptarea culturii portugheze în România

50 anos da Revolução dos Cravos. Receção da cultura portuguesa na Roménia

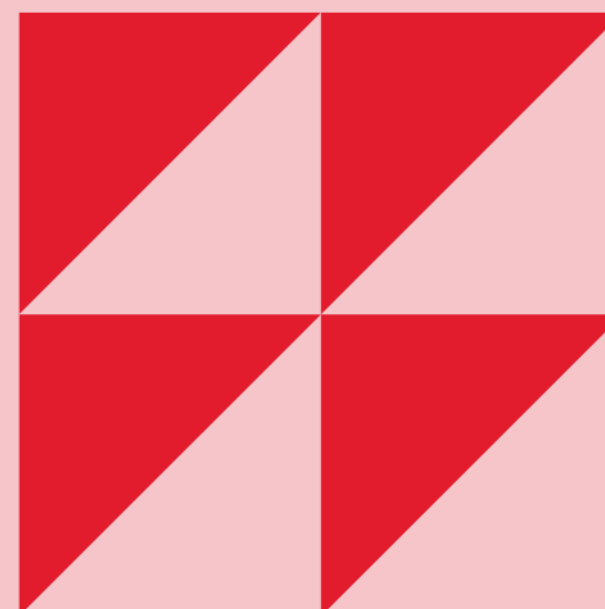
27-28.V.2024

Colocviu Colóquio 27-28.V.2024

27.V.2024, 11:00 / 9h00

Deschiderea / Abertura
Casa Universitarilor din Iași

Facultatea de Litere
Universitatea
„Alexandru Ioan Cuza” din Iași

50 de ani de la Revoluția Garoafelor.

Receptarea culturii portugheze în România

50 anos da Revolução dos Cravos.

Receção da cultura portuguesa na Roménia

Excelența Sa Paulo Cunha Alves
Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Portugaliei în România

Lect. univ. dr. Alin Titi Călin
Prodecan al Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. conv. Maria Joana Matos Gomes
Organizatoare, Universidade do Porto

Lect. univ. dr. Simona Ailenii Muraru
Organizatoare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Comunicări / Comunicações

Anabela Fernandes, U. de Coimbra
Anamaria Grecu Gheorghiu, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Ana Rita Sousa, U. din București
Ana Sofia Laranjinha, U. Aberta
Andreea Teletin, U. din București
Ângela Carvalho, U. do Porto
Brîndușa Grigoriu, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Corina Nuțu, U. din București
Emanuela Ilie, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Fátima Marinho, U. do Porto
Filipe Moreira, U. Aberta
Gabriel Leanca, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Isabel Margarida Duarte, U. do Porto
Joana Cortez Smyth, U. de Coimbra
José Carlos Miranda, U. do Porto
Laura Ciochină Carasevici, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Luminița Cărbăușu, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Maria Joana Matos Gomes, U. do Porto
Mariana Leite, U. do Porto
Patrícia Ribeiro, IEFP, Portugal
Roxana Ciolăneanu, U. de Lisboa
Ruxandra Toma, U. din București
Rui Abel Rodrigues Pereira, U. de Coimbra
Simina Popa, Traducătoare literară
Vítor Guerreiro, U. do Porto
Zulmira Santos, U. do Porto

Organizare / Organização

SMELPS
Seminário Medieval
de Literatura, Pensamento
e Sociedade

INSTITUTO
DE FILOSOFIA
UNIVERSIDADE DO PORTO

U. PORTO

FLUP FACULDADE DE LETRAS
UNIVERSIDADE DO PORTO

Anamaria Grecu Gheorghiu, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Laura Ciochină Carasevici, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Maria Joana Matos Gomes, U. do Porto
Simona Ailenii Muraru, U. „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Contact / Contacto: cursodeportugues.uaic@gmail.com

50 de ani de la Revoluția Garoafelor. Receptarea culturii portugheze în România

50 anos da Revolução dos Cravos. Receção da cultura portuguesa na Roménia

Programul / Programa

27.V.2024

11:00 (9h00 Portugal) Deschiderea / Abertura

Casa Universitarilor din Iași, Bulevardul Carol I, nr. 9

Excelența Sa Paulo Cunha Alves

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Portugaliei în România

Lect. univ. dr. Alin Titi Călin

Prodecan al Facultății de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. conv. Maria Joana Matos Gomes

Organizatoare, Universidade do Porto

Lect. univ. dr. Simona Ailenii Muraru

Organizatoare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Ștefania Calistru

Colegiul Național Iași, Clasa a X-a

Olimpiada Națională de Limbi Romanice, Premiul I, Limba Portugheză, Iași, 2024

11:45-18:15 (9h45-16h15 Portugal) Sesiuni / Sessões

Casa Universitarilor din Iași

28.V.2024

10:30-11:15 (8h30-9h15 Portugal) Sesiune / Sessão

Catedra de Filologie și Lingvistică, Facultatea de Litere, corp A, etaj II

Contact / Contacto: cursodeportugues.uaic@gmail.com

27.V.2024

Casa Universitarilor din Iași, Bulevardul Carol I, nr. 9

Sesiunea / Sessão I – Moderator / Moderador Fátima Marinho, U. do Porto

11:45-12:00 (9h45-10h00 Portugal) «Camões em Abril»

Zulmira Santos, Universidade do Porto

12:00-12:15 (10h00-10h15 Portugal) «L'Épopée portugaise au défi de la censure: approches et appropriations roumaines»

Brîndușa Grigoriu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

12:15-12:30 (10h15-10h30 Portugal) «*Trimisul unui Rege fără nume / De Dincolo...* Poetica persoană și receptarea ei recentă în România»

Emanuela Ilie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

12:30-12:45 (10h30-10h45 Portugal) «A receção da obra poética de Fernando Pessoa na Roménia»

Corina Nuțu, Universitatea din București

12:45-13:00 (10h45-11h00 Portugal) «A poesia está na rua: *Mulheres de Abril*»

Ana Rita Sousa, Universitatea din București

13:00-13:15 (11h00-11h15 Portugal) «A Vertiginosa espiral dos discursos (a propósito de *Fado Alexandrino* de António Lobo Antunes)»

Fátima Marinho, Universidade do Porto

13:15-14:45 (11h15-12h30 Portugal) Prînz / Almoço, Casa Universitarilor din Iași

Sesiunea / Sessão II – Moderator / Moderador Ana Sofia Laranjinha, U. Aberta

14:45-15:00 (12h45-13h00 Portugal) «Ter 18 anos a 25 de Abril de 1974, numa Universidade portuguesa»

Isabel Margarida Duarte, Universidade do Porto

15:00-15:15 (13h00-13h15 Portugal) «Um poema de Pedro de Barcelos lido na actualidade: os trajectos da liberdade de pensamento»

José Carlos Miranda, Universidade do Porto

15:15-15:30 (13h15-13h30 Portugal) «O *Serventês* de Natália Correia na voz de Luís Cília: Afonso X na resistência portuguesa»

Mariana Leite, Universidade do Porto

15:30-15:45 (13h30-13h45 Portugal) «Tradutores tornados padrinhos – Sobre a tradução dos nomes das personagens no romance

Levantado do chão de José Saramago»

Simina Popa, Traducătoare literară

15:45-16:00 (13h45-14h00 Portugal) Pauză / Pausa

27.V.2024

Casa Universitarilor din Iași, Bulevardul Carol I, nr. 9

Sesiunea / Sessão III – Moderator / Moderador Simona Ailenii Muraru, UAIC

16:00-16:15 (14h00-14h15 Portugal) «50 anos de Estudos Lusófonos na Roménia. Algumas reflexões sobre o ensino do PLE na Universidade de Bucareste»

Andreea Teletin, Universitatea din București

16:15-16:30 (14h15-14h30 Portugal) «Aprender português: dificuldades e motivações dos estudantes romenos»

Ruxandra Toma, Universitatea din București

16:30-16:45 (14h30-14h45 Portugal) «O Leitorado de Língua Romena em Portugal»

Roxana Ciolăneanu, Universidade de Lisboa

16:45-17:00 (14h45-15h00 Portugal) «Faculdade de Letras – Universidade do Porto e Faculdade de Letras – Universidade „Alexandru Ioan Cuza” din Iași: Retrato de uma relação de cooperação»

Ângela Carvalho, Universidade do Porto

17:00-17:15 (15h00-15h15 Portugal) «Relații de cooperare – Mobilități *Erasmus* la Faculdade de Letras da Universidade do Porto»

Luminița Cărăușu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

17:15-17:30 (15h15-15h30 Portugal) Pauză / Pausa

Sesiunea / Sessão IV – Moderator / Moderador Maria Joana Matos Gomes, U. do Porto

17:30-17:45 (15h30-15h45 Portugal) «Um filólogo entre Portugal e a Roménia»

Filipe Moreira, Universidade Aberta

17:45-18:00 (15h45-16h00 Portugal) «Algumas considerações sobre a imagem da Revolução dos Cravos na imprensa: o caso da *Scânteia* (o jornal oficial do regime comunista na Roménia)»

Gabriel Leanca, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

18:00-18:15 (16h00-16h15 Portugal) «Em Abril significados mil»

Rui Abel Rodrigues Pereira, Universidade de Coimbra

18:15 (16h15 Portugal) Cină / Jantar, Casa Universitarilor din Iași

27.V.2024

Casa Universitarilor din Iași, Bulevardul Carol I, nr. 9

Sesiunea / Sessão IV – Moderator / Moderador Maria Joana Matos Gomes, U. do Porto

17:30-17:45 (15h30-15h45 Portugal) «Um filólogo entre Portugal e a Roménia»

Filipe Moreira, Universidade Aberta

17:45-18:00 (15h45-16h00 Portugal) «Algumas considerações sobre a imagem da Revolução dos Cravos na imprensa: o caso da *Scânteia* (o jornal oficial do regime comunista na Roménia)»

Gabriel Leanca, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

18:00-18:15 (16h00-16h15 Portugal) «Em Abril significados mil»

Rui Abel Rodrigues Pereira, Universidade de Coimbra

18:15 (16h15 Portugal) Cină / Jantar, Casa Universitarilor din Iași

28.V.2024

Catedra de Filologie și Lingvistică, Facultatea de Litere, corp A, etaj II

Sesiunea / Sessão V – Moderator / Moderador Anamaria Grecu Gheorghiu, UAIC

10:30-10:45 (8h30-8h45 Portugal) «Algumas curiosidades no 25 de abril de 1974»

Patrícia Ribeiro, Instituto de Emprego e Formação Profissional, Portugal

10:45-11:00 (8h45-9h00 Portugal) «Interculturalidades: um de ‘nós’, um de ‘vós’ e um ‘deles’»

Anabela Fernandes / Joana Cortez Smyth, Universidade de Coimbra

11:00-11:15 (9h00-9h15 Portugal) «Voz de trovador, voz de cantautor: a obra poética de Dom Dinis na música de intervenção em Portugal»

Maria Joana Matos Gomes, Universidade do Porto

11:15-11:30 (9h15-9h30 Portugal) Concluzii / Conclusões

50 anos da Revolução dos Cravos. Receção da cultura portuguesa na Roménia

50 de ani de la Revoluția Garoafelor. Receptarea culturii portugheze în România

No mar tanta tormenta e tanto dano,
Tantas vezes a morte apercebida;
Na terra tanta guerra, tanto engano,
Tanta necessidade aborrecida!
Onde pode acolher-se um fraco humano,
Onde terá segura a curta vida,
Que não se arme e se indigne o Céu sereno
Contra um bicho da terra tão pequeno?

Luís de Camões, *OS LUSÍADAS*, Edição Nacional, Prefácio de Carolina Michaëlis de Vasconcellos, Imprensa Nacional-Casa da Moeda, Lisboa, 2005, Canto I, 106, p. 36.

Cît chin, cît chin pe mările albastre!
Și moartea pururi de vieți flămîndă!
Cît zbucium pe pămînt și ce dezastre!
Ce-nșelăciuni, ce uri nu stau la pîndă!
Cum ne-om feri avuturile noastre
Și unde ne-om ascunde de osîndă,
Cînd va să se mînie cerul sfînt
Pe-acest netrebnic bulgăr de pămînt?

Luis de Camões, *LUSIADA*, Traducere de Aurel Covaci, Cuvînt înainte de Ovidiu Drimba, Editura pentru Literatură Universală, București, 1965, Cîntul I, v. 841-848, p. 51.

Contact / Contacto: cursodeportugues.uaic@gmail.com

Organizare / Organização

Anamaria Grecu Gheorghiu, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Laura Ciochină Carasevici, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Maria Joana Matos Gomes, Universidade do Porto

Simona Ailenii Muraru, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași